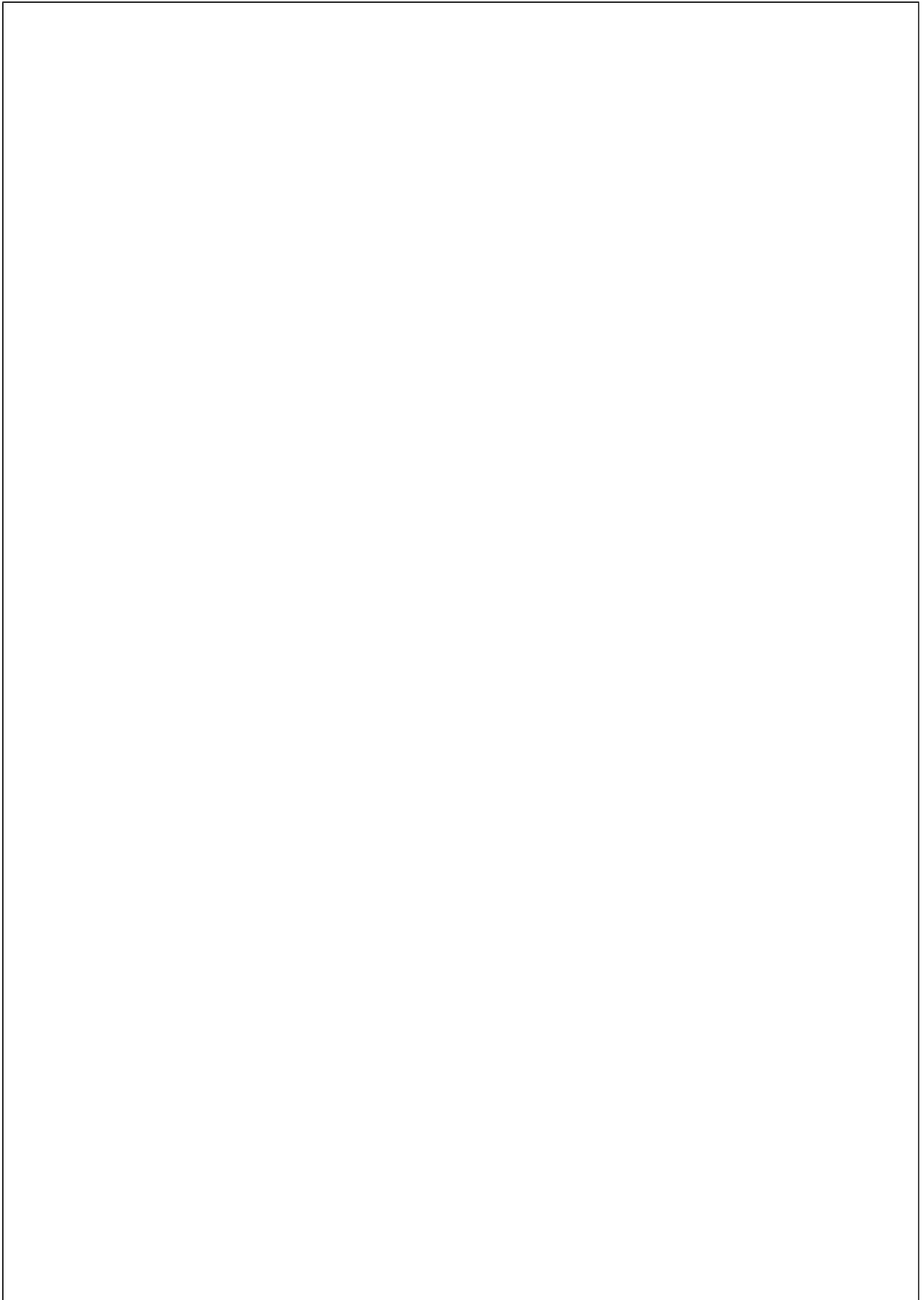

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/154669,Wystawa-Pokolenie-Baczynskiego-w-Krakowie.html>
02.03.2026, 10:47

Wystawa „Pokolenie Baczyńskiego” w Krakowie

Do 15 grudnia 2021 r. na pl. Szczepański w Krakowie można oglądać wystawę IPN „Pokolenie Baczyńskiego”, którą otworzył dyrektor oddziału Instytutu dr hab. Filip Musiał.
19.11.2021

Wśród gości wernisażu byli m.in. córka Wandy Półtawskiej – jednej z bohaterek wystawy, Katarzyna Półtawska-Zaleska z synem Adamem Zaleskim, prof. Elżbieta Kuta, prezes Stowarzyszenia „Rodzina Więźniarek Niemieckiego Obozu Koncentracyjnego Ravensbrück”, a także ppłk Włodzimierz Wowa Brodecki, prezesa Stowarzyszenia 27. Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej oraz przedstawiciele urzędu wojewódzkiego, urzędu marszałkowskiego i liczna grupa młodzieży szkolnej.

W 2021 r. Krzysztof Kamil Baczyński obchodziłby setne urodziny. Poeta, podharc mistrz Szarych Szeregów, żołnierz Batalionu „Parasol” Armii Krajowej, „brylant, którym strzelaliśmy we wrogów” – jak pisał historyk literatury Stanisław Pigoń, poległ w czwartym dniu powstania warszawskiego, w wieku 23 lat.

Sejm ogłosił rok 2021 Rokiem Krzysztofa Kamila Baczyńskiego. Symbolizuje on całe pokolenie młodych Polaków, wychowanych w odrodzonym po zaborach, wolnym kraju. Pokolenie, jakie zdarza się raz na stulecia.

W 1939 r. większość rówieśników Baczyńskiego zdawała maturę. Plany i marzenia na dorosłe życie obrócił w gruzy kataklizm II wojny światowej. To była generacja Karola Wojtyły i Ryszarda Kaczorowskiego, ostatniego prezydenta RP na uchodźstwie. Gustawa Herlinga Grudzińskiego, pisarza, łagierownika, żołnierza spod Monte Cassino. Anny Smoleńskiej, harcerki Szarych Szeregów, współautorki jednego z naszych świętych symboli – kotwicy Polski Walczącej. Wszyscy oni wyrastali w duchu służby ojczyźnie, a słowo „poświęcenie” najlepiej opisuje ich życiowe wybory.

Ci, którym udało się przeżyć wojenny koszmar, pielęgowali później wartości, w których wyrosli. Stali się przewodnikami duchowymi, lekarzami, nauczycielami, naukowcami... To oni w 1980 r., razem z kolejnymi pokoleniami Polaków, stanęli ponownie na barykadach, aby walczyć o wolność i solidarność.

Wśród rówieśników Baczyńskiego są postacie znane, ale także wielu zapomnianych bohaterów. Ich wszystkich upamiętnia wystawa „Pokolenie Baczyńskiego”, przygotowana w języku polskim i angielskim przez Biuro Edukacji Narodowej IPN. Składa się z części ogólnopolskiej oraz trzynastu wersji regionalnych, przygotowanych przez oddziały i delegatury IPN. W części małopolskiej przypominamy Stanisława Lema (1921-2006), Helenę Marusarzównę (1918-1941) i Wandę Półtawską (ur. 1921). W części ogólnopolskiej nie mogło rzecz jasna zabraknąć Karola Wojtyły – św. Jana Pawła II.